

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

3700

Na temelju članka 2. stavka 3., članka 9. stavka 3., članka 12. stavka 6., članka 13. stavka 4., članka 14. stavka 5., članka 15. stavka 4., članka 16. stavka 5., članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 4., članka 19. stavka 6., članka 20. stavka 11., članka 21. stavka 2. i 5., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 2. i 9., članka 24. stavka 3., članka 25. stavka 3., članka 27. stavka 3., članka 28. stavka 4. i 5., članka 29. stavka 9., članka 31. stavka 3. i članka 73. stavka 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 140/05) ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi

PRAVILNIK

O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE SJEMENA KRMNOG BILJA

OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se vrste krmnog bilja čije se sjeme može certificirati i uvjeti certifikacije sjemena; kategorije sjemena pojedinih vrsta krmnog bilja i uvjeti kojima moraju udovoljiti pojedine kategorije sjemena; uvjeti proizvodnje sjemena krmnog bilja; uvjeti i postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom; program osposobljavanja i uvjeti pod kojima se dobavljaču odobrava obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom; uvjeti koje moraju ispunjavati dobavljači poljoprivrednog sjemena; način i vrijeme prijave za nadzor; obrazac Izvješća; obrazac Uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva; sadržaj i način vođenja evidencije o izdanim obrascima; sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o masi preuzetoga naturalnog i dorađenog sjemena; uvjeti pripremanja mješavine sjemena i postupak stručnog nadzora prilikom pripremanja mješavine sjemena; minimalni zahtjevi o kvaliteti sjemena; veličina partije sjemena za pojedinu vrstu bilja i njihove mješavine; nadzor rada uzorkivača; nadzor rada laboratorija; obrazac Zahtjeva za izdavanje certifikata o sjemenu; dokumentacija, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o izdanim certifikatima o sjemenu; način i uvjeti provođenja naknadne kontrole za pojedine vrste krmnog bilja; način i uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena krmnog bilja; veličina sitnog pakiranja za pojedine vrste krmnog bilja; uvjeti trgovine sjemena na veliko i malo; uvjeti stavljanja na tržište sjemena koje je tretirano kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja i sjemena koje udovoljava uvjetima ekološke proizvodnje u poljoprivredi; dokumenti koji prilikom uvoza moraju pratiti sjeme i/ili biti na pakiranju; uvjeti za uvoz i stavljanje na tržište sjemena u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja.

Članak 2.

- 1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na proizvodnju sjemena krmnog bilja namijenjenog stavljanju na tržište i stavljanje na tržište sjemena krmnog bilja.
- 2) Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na sjeme krmnog bilja namijenjeno izvozu.

POSEBNE ODREDBE

Značenje izraza

Članak 3.

Izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje: 1. Krmno bilje je bilje sljedećih rodova i vrsta:

a) Trave	
<i>Agrostis canina</i> L.	Rosulja pasja
<i>Agrostis gigantea</i>	Rosulja bijela
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Rosulja vriježasta
<i>Agrostis capillaris</i> L.	Rosulja tankolisna
<i>Alopecurus pratensis</i> L.	Repak lisičji
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J.S et K.B Presl.	Francuski ljulj, Pahovka rana
<i>Bromus catharticus</i> Vahl	Stoklasa štraderova
<i>Bromus sitchensis</i> Trin.	Stoklasa zobena
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	Zubača puzava, zubača obična
<i>Dactylis glomerata</i> L.	Klupčasta oštrica
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber	Vlasulja trstikasta
<i>Festuca ovina</i> L.	Vlasulja ovčja
<i>Festuca pratensis</i> Hudson	Vlasulja livadna
<i>Festuca rubra</i> L.	Vlasulja nacrvena
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Talijanski ljulj, Mnogocvjetni ljulj
<i>Lolium perenne</i> L.	Engleski ljulj, Ljulj utrinac
<i>Lolium × boucheanum</i> Kunth	Oldenburški ljulj
<i>Phalaris aquatica</i> L.	Blještac, Svjetlica
<i>Phleum bertolonii</i> DC	Mačji repak bertolonijev
<i>Phleum pratense</i> L.	Mačji repak
<i>Poa annua</i> L.	Vlasnjača jednogodišnja

<i>Poa nemoralis</i> L.	Vlasnjača šumska
<i>Poa palustris</i> L.	Vlasnjača močvarna
<i>Poa pratensis</i> L.	Vlasnjača livadna
<i>Poa trivialis</i> L.	Vlasnjača obična
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv.	Zlatožuta zobika
b) Leguminoze	
<i>Hedysarum coronarium</i> L.	Slatkovina
<i>Lotus corniculatus</i> L.	Smiljkita roškasta
<i>Lupinus albus</i> L.	Lupina bijela slatka
<i>Lupinus angustifolius</i> L.	Uskolisna lupina
<i>Lupinus luteus</i> L.	Žutocvjetna lupina
<i>Medicago lupulina</i> L.	Dunjica, Hmeljasta lucerna
<i>Medicago sativa</i> L.	Lucerna
<i>Medicago</i> × <i>varia</i> T. Martyn	Bastardna lucerna
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	Esparzeta
<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	Stočni grašak
<i>Trifolium alexandrinum</i> L.	Aleksandrijska djetelina
<i>Trifolium hybridum</i> L.	Švedska djetelina
<i>Trifolium incarnatum</i> L.	Inkarnatka
<i>Trifolium pratense</i> L.	Crvena djetelina
<i>Trifolium repens</i> L.	Bijela djetelina
<i>Trifolium resupinatum</i> L.	Perzijska djetelina
<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	Piskavica
<i>Vicia faba</i> L. (partim)	Stočni bob
<i>Vicia pannonica</i> Crantz	Panonska grahorica
<i>Vicia sativa</i> L.	Jara grahorica
<i>Vicia villosa</i> Roth	Ozima grahorica
c) Ostale vrste	
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Stočna koraba
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. + var. <i>varidis</i> L.	Stočni kelj
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	Facelija
<i>Raphanus sativus</i> L. var.	Uljana rotkva

U krmno bilje se svrstavaju i hibridi *Festuca* spp. x *Lolium* spp. dobiveni križanjem vrsta roda *Festuca* sa vrstama roda *Lolium* (x *Festulolium*).

2. *Sitna A pakiranja* su pakiranja koja sadrže sjemensku mješavinu koja nije namijenjena za proizvodnju krmnog bilja, čija neto masa ne prelazi 2 kg isključujući, gdje je primjenjivo, granulirane pesticide, sastojke za oblaganje sjemena i druge tvrde dodatke.

3. *Sitna B pakiranja* su pakiranja koja sadrže certificirano sjeme, osnovno sjeme, komercijalno sjeme ili, ako ta pakiranja nisu *sitna A pakiranja*, sjemensku mješavinu čija neto masa ne prelazi 10 kg, isključujući, gdje je primjenjivo, granulirane pesticide, sastojke za oblaganje sjemena i druge tvrde dodatke.

Sjeme krmnog bilja i njegove kategorije

Članak 4.

Na tržište se može staviti sjeme krmnog bilja kojemu je u postupku certifikacije potvrđena kategorija:

A) Osnovno sjeme

1. Sjeme sorata stvorenih oplemenjivanjem je sjeme:

- a) koje je proizvedeno pod odgovornošću oplemenjivača u skladu s prihvaćenom praksom za održavanje sorte;
- b) koje je namijenjeno za proizvodnju sjemena kategorije certificirano sjeme, certificirano sjeme prve kategorije i certificirano sjeme druge kategorije;
- c) koje udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 28. stavka 1. i 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je službenim nadzorom ili u slučaju uvjeta propisanih u Dodatku 2. ovoga Pravilnika službenim nadzorom ili nadzorom pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod podtočkama a), b) i c) ove točke.

2. Sjeme lokalnih (domaćih) sorti je sjeme:

- a) koje je proizvedeno pod službenim nadzorom od sjemena koje je službeno priznato kao lokalna (domaća) sorta na jednom ili više gospodarstava u jasno razgraničenom području podrijetla;
- b) koje je namijenjeno za proizvodnju sjemena kategorije certificirano sjeme, certificirano sjeme prve kategorije i certificirano sjeme druge kategorije;
- c) koje udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 28. stavka 1. i 2. ovoga Pravilnika; i
- d) za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod podtočkama a), b) i c) ove točke.

B) Certificirano sjeme je sjeme svih rodova i vrsta navedenih u članku 3. točki 1. osim *Lupinus* spp., *Pisum sativum*, *Vicia* spp. i *Medicago sativa*:

- a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena ili, ako oplemenjivač tako zahtjeva, od sjemena koje potječe od generacija koja prethode osnovnom sjemenu i za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 28. stavka 2. ovoga Pravilnika;
- b) koje je namijenjeno za druge svrhe osim proizvodnje sjemena krmnog bilja;
- c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga

Pravilnika; i

d) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod podtočkama a), b) i c) ove točke.

C) Certificirano sjeme prve generacije (*Lupinus* spp., *Pisum sativum*, *Vicia* spp. i *Medicago sativa*) je sjeme:

a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena ili, ako oplemenjivač tako zahtjeva, od sjemena generacija koja prethode osnovnom sjemenu koje može udovoljiti i za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika;

b) koje je namijenjeno za proizvodnju sjemena kategorije certificirano sjeme druge generacije ili za druge svrhe osim proizvodnje sjemena krmnog bilja;

c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 28. stavka 2. ovoga Pravilnika;

d) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

D) Certificirano sjeme druge generacije (*Lupinus* spp., *Pisum sativum*, *Vicia* spp. i *Medicago sativa*) je sjeme:

a) koje je proizvedeno direktno od osnovnog sjemena, certificiranog sjemena prve generacije ili, ako oplemenjivač tako zahtjeva, od sjemena generacija koja prethode osnovnom sjemenu koje može udovoljiti i za koje je službenim nadzorom utvrđeno da udovoljava uvjetima za osnovno sjeme propisanim u Dodatku 1. i 2. ovoga Pravilnika;

b) koje je namijenjeno za druge svrhe osim proizvodnje sjemena krmnog bilja;

c) koje udovoljava uvjetima za certificirano sjeme iz Dodatka 1. i 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 28. stavka 2. ovoga Pravilnika;

d) za koje je utvrđeno u službenom nadzoru ili u nadzoru pod stručnom kontrolom da udovoljava uvjetima navedenim pod a), b) i c).

E) Komercijalno sjeme je sjeme:

a) koje se može identificirati po vrsti kojoj pripada;

b) koje udovoljava zahtjevima za komercijalno sjeme propisanim u Dodatku 2. ovoga Pravilnika ili je predmet iznimke propisane odredbama članka 28. stavka 2. ovoga Pravilnika;

i

c) za koje je službenim nadzorom ili u nadzoru pod stručnom kontrolom utvrđeno da udovoljava uvjetima navedenim pod a) i b).

Proizvodnja sjemena

Članak 5.

1) Sjeme krmnog bilja mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane u Upisnik dobavljača poljoprivrednog sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sjemena).

2) Dobavljač sjemena registriran za proizvodnju sjemena krmnog bilja mora voditi evidenciju o zasnovanoj proizvodnji za sjeme koje proizvodi na Obrascu broj 7. koji se nalazi u Dodatku 6. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

3) Dobavljač sjemena iz stavka 2. ovoga članka dužan je dostaviti plan proizvodnje sjemena Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod) najmanje mjesec dana prije sjetve.

4) U slučaju kada se proizvodnja sjemena zasniva sa sjemenom iz uvoza dobavljač sjemena iz stavka 2. ovoga članka obvezan je Zavodu dostaviti uzorak sjemena uzet u okviru stručnog

nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom od svake partije koju koristi za zasnivanje usjeva najkasnije do sjetve sjemenskog usjeva, uz iznimku za kategoriju sjemena komercijalno.

Nadzor

Članak 6.

- 1) Nadzor nad proizvodnjom sjemena provodi Zavod.
- 2) Zavod provodi stručni nadzor nad sjemenskim usjevima prema međunarodno prihvaćenim metodama OECD-a koje su dostupne na web stranicama Zavoda.
- 3) Zavod može odobriti dobavljaču, na njegov zahtjev, da na vlastitoj proizvodnji za tekuću godinu, provodi nadzor nad utvrđivanjem uvjeta iz Dodataka 1. i 2. ovoga Pravilnika kao nadzor pod stručnom kontrolom za kategorije certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije, certificirano sjeme druge generacije i komercijalno sjeme.
- 4) Zavod će odobriti dobavljaču sjemena da na vlastitoj proizvodnji obavlja nadzor pod stručnom kontrolom prema stavku 3. ovoga članka ako ima zaposlenog djelatnika kao nadzornika za obavljanje poslova nadzora pod stručnom kontrolom, a koji:
 - a) je osoba u radnom odnosu kod dobavljača na neodređeno vrijeme;
 - b) je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomske/poljoprivredne struke;
 - c) nema privatni interes u svezi s provođenjem nadzora;
 - d) ima dvogodišnje radno iskustvo u proizvodnji sjemena;
 - e) je prošao provjeru znanja u Zavodu i stekao uvjerenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom;
 - f) je dao pismenu izjavu da će provoditi nadzor po istim pravilima kao što se provodi stručni nadzor
- 5) Zavod će priznati rezultate nadzora pod stručnom kontrolom iz stavka 3. ovoga članka ukoliko budu ispunjeni sljedeći uvjeti:
 1. da je dobavljač ovlašten za nadzor u skladu sa stavkom 4. ovoga članka;
 2. da je sjemenski usjev koji se nadzire u skladu sa stavkom 3. ovoga članka proizveden iz sjemena koje je prošlo službeni naknadnu kontrolu sa zadovoljavajućim rezultatom;
 3. da će nad sjemenskim usjevima nad kojima se provodi nadzor pod stručnom kontrolom iz stavka 3. ovoga članka biti proveden stručni nadzor od strane Zavoda i to na najmanje 5 % površina od ukupno prijavljenih površina,
 4. da će proporcionalan broj partija biti uključen u naknadnu kontrolu kako za laboratorijske analize tako i za provjeru sortne autentičnosti i čistoće.
- 6) U slučaju ponovljene povrede pravila o nadzoru prilikom provođenja nadzora pod stručnom kontrolom Zavod će oduzeti odobrenje za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom, privremeno ili trajno, nadzorniku za kojeg se utvrdi da je kriv bilo namjerno ili nenamjerno.
- 7) U slučaju povrede pravila o nadzoru iz stavka 6. ovoga članka svako certificiranje ispitivanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena, osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Članak 7.

- 1) Dobavljač sjemena podnosi prijavu za nadzor Zavodu do 1. travnja tekuće godine za trave, a do 1. svibnja tekuće godine za ostalo krmno bilje.
- 2) Prijava se podnosi na Obrascu broj 1. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

3) Uz prijavu se prilaže:

- skica lokacije, table na kojoj je zasijan sjemenski usjev;
- uvjerenje održivača sorte ili linije o autentičnosti sorte ili linije za proizvodnju osnovnog sjemena i linija;
- ako postoje podaci o proizvođaču koji proizvodi sjeme u ime i za račun podnositelja prijave;
- odobrenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za proizvodnju sjemena za naručitelja iz treće zemlje ukoliko se sjeme proizvodi u skladu s člankom 12. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 8.

- 1) Za svaku vrstu i kategoriju sjemena krmnog bilja potrebno je obaviti određen broj pregleda u tijeku uzgoja sjemenskog usjeva odnosno poslije žetve kako je propisano u Dodatku 1. ovoga Pravilnika, a prema metodama navedenim u članku 6. stavku 2. ovoga Pravilnika.
- 2) Nakon obavljenog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom sastavlja se Zapisnik. Obrazac Zapisnika nalazi se u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Zapisnik se sastavlja posebno za svaku parcelu sjemenskog usjeva.
- 4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka s više parcela iste vrste, sorte i kategorije sjemenskog usjeva i istog dobavljača sjemena koje nisu udaljene više od 10 km jedna od druge, može se sastaviti jedan zajednički zapisnik ako se obaveznim pregledom utvrdi da su na tim parcelama svi bitni elementi nadzora iz Dodatka 1. ovoga Pravilnika potpuno identični.
- 5) Nadzor se obavlja u prisutnosti stručne osobe dobavljača sjemena koji je prijavio sjemenski usjev za nadzor.
- 6) Odmah po obavljenom nadzoru pod stručnom kontrolom dobavljač je obavezan dostaviti Zavodu jedan primjerak zapisnika o obavljenom nadzoru.
- 7) Nakon obavljenog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom Zavod podnosi Ministarstvu Izvješće o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevima (u daljnjem tekstu: Izvješće). Obrazac Izvješća propisan je u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 9.

- 1) Ako je nakon obavljenih pregleda iz članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika utvrđeno da sjemenski usjev udovoljava uvjetima iz Dodatka 1. ovoga Pravilnika usjev se priznaje sjemenskim i izdaje se Uvjerenje.
- 2) Obrazac Uvjerenja propisan je u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Zavod odnosno dobavljač vodi evidenciju o izdanim Uvjerenjima na Obrascu broj 6. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Dorada sjemena

Članak 10.

- 1) Dobavljač sjemena registriran za doradu mora voditi evidenciju o masi preuzetog naturalnog sjemena u skladu s Obrascem broj 7a i evidenciju o dorađenom sjemenu u skladu s Obrascem broj 7c koji se nalaze u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 2) Nadzor nad postupanjem sa sjemenom u fazama iz članka 18. stavka 1. Zakona vodit će se uvidom u evidencije i kontrolu stanja u objektima dobavljača.

Članak 11.

1) Na tržište se može staviti sjeme koje je mješavina sjemena različitih rodova, vrsta ili sorata bilja:

- ako nije namijenjeno upotrebi kao krmno bilje i u tom slučaju mješavina može sadržavati sjeme krmnog bilja i sjeme bilja koje nije krmno bilje u smislu ovog Pravilnika;
- ako je namijenjeno upotrebi kao krmno bilje i u tom slučaju mješavina može sadržavati sjeme biljnih vrsta koje je navedeno u posebnim propisima donesenim temeljem Zakona, a kojima se uređuje stavljanje na tržište sjemena žitarica, uljanog i predivog bilja, sjemena povrća te sjeme krmnog bilja u smislu ovoga Pravilnika, s iznimkom trava, koje su sukladno posebnom propisu kojim se uređuje upis u Sortnu listu Republike Hrvatske, naznačene isključivo za upotrebu u ukrasne – hortikulture svrhe.
- je namijenjena za upotrebu očuvanja prirodnog okoliša u smislu očuvanja biljnih genetskih izvora i u tom slučaju može sadržavati sjeme krmnog bilja i sjeme bilja koje nije krmno bilje u smislu ovog Pravilnika.

2) U mješavinama sjemena iz stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga članka, komponente, odnosno rodovi, vrste ili sorte koje ju čine, a ukoliko su kao biljne vrste navedeni u posebnim propisima donesenim temeljem Zakona kojima se uređuje stavljanje na tržište sjemena žitarica, uljanog i predivog bilja, sjemena povrća te sjeme krmnog bilja u smislu ovoga Pravilnika, s iznimkom trava, koje su sukladno posebnom propisu kojim se uređuje upis u Sortnu listu Republike Hrvatske, moraju prije miješanja ispunjavati uvjete propisane za sjeme koje se stavlja na tržište.

3) Dobavljač mora Zavodu prijaviti proizvodnju mješavine sjemena i u prijavi će navesti:

- podatke o dobavljaču: naziv tvrtke i sjedište, upisnički broj pod kojim je upisan u upisniku dobavljača i registriran za poslove dorade sjemena, ime i prezime odgovorne osobe za doradu;
- podatke o mješavini sjemena: trgovački naziv mješavine, maseni udio različitih komponenti mješavine izražen u postotcima s prikazom po vrstama i gdje je potrebno po sortama, ukupna količina mješavine sjemena;
- namjena sjemenske mješavine i smislu stavka 1. ovoga članka.

4) Zavod će odobriti dobavljaču proizvodnju sjemenske mješavine kad utvrdi da dobavljač:

- ima instaliranu opremu za miješanje sjemena koja će osigurati uniformnost mješavine;
- ima primjerene procedure za sve procese miješanja;
- ima osobu zaduženu i odgovornu za proces miješanja
- uspostavio je i održava upisnik mješavina sjemena koje se upotrebljavaju za proizvodnu krmnog bilja.

5) Zavod će prije izdavanja Certifikata o sjemenu na pakiranju i Certifikata o sjemenu uz otpremnicu provesti stručni nadzor nad proizvodnjom mješavine, u kojem će kontrolirati identitet i ukupnu količinu svake komponente, i to najmanje kroz povremenu kontrolu procesa pakiranja, plombiranja i označavanja, te povremenom kontrolom procesa miješanja i gotovih mješavina.

Kvaliteta sjemena

Članak 12.

1) Za potrebe ispitivanja kvalitete sjemena u procesu certifikacije i ispitivanja komercijalnog sjemena za naknadnu kontrolu uzorci sjemena će se uzimati u tijeku stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom iz partija sjemena pakiranih, plombiranih i označenih za stavljanje na tržište.

2) Uzorkovanje pod stručnom kontrolom obavlja uzorkivač upisan u Upisnik uzorkivača

sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik uzorkivača).

3) Za ispitivanje kvalitete sjemena u procesu certifikacije uzorci se mogu uzimati samo iz homogenih partija, a najveća masa partije i najmanja masa uzorka propisani su u Dodatku 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

4) Uzimanje uzoraka za ispitivanje kvalitete sjemena provodi se prema propisanim metodama.

Članak 13.

1) Ispitivanje kvalitete sjemena provodi laboratorij koji je upisan u Upisnik laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reproduktivnog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik laboratorija).

2) Ispitivanje kvalitete sjemena provodi se prema propisanim metodama.

3) Naknadnom kontrolom Zavod provodi nadzor nad radom laboratorija.

4) Naknadna kontrola je ponovljeno ispitivanje kvalitete sjemena koju obavlja Zavod.

5) Naknadnoj kontroli podliježe do 5 % od ukupno certificiranih partija sjemena u tijeku jedne godine. Taj postotak će što je moguće bolje biti raspoređen na pravne i fizičke osobe uključene u certifikaciju sjemena, vrste uključene u certifikaciju ili može biti usmjeren na rješavanje određenih dvojbi.

6) Kao mjeru ujednačavanja primijenjenih metoda ispitivanja sjemena Zavod organizira usporedna ispitivanja svih ovlaštenih laboratorija na istom uzorku sjemena za sve vrste sjemena i sve analize.

7) U slučaju ponovljene povrede pravila o ispitivanju kvalitete sjemena Zavod će oduzeti ovlaštenje laboratoriju za koji se utvrdi da je kriv namjerno ili nenamjerno te predložiti Ministarstvu privremeno ili trajno brisanje laboratorija iz Upisnika laboratorija. Radnje poduzete u skladu s ovim stavkom mogu se poništiti ukoliko se pouzdano utvrdi da su rezultati ispitivanja laboratorija unutar dozvoljenih tolerancija odstupanja.

8) U slučaju povrede pravila o ispitivanju kvalitete sjemena svako certificiranje ispitivanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i povlačenja s tržišta sjemena osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Članak 14.

1) Osposobljavanje uzorkivača za uzorkovanje sjemena organizira i provodi Zavod na zahtjev i o trošku kandidata za uzorkivača.

2) Po uspješno završenoj obuci za uzorkivača sjemena Zavod izdaje svjedodžbu temeljem koje se kandidat može upisati u Upisnik uzorkivača.

3) Naknadnom kontrolom Zavod provodi nadzor nad radom uzorkivača.

4) Naknadna kontrola je ponovljeno uzorkovanje partije sjemena koju obavlja Zavod.

5) Zavod će ponoviti uzorkovanje na do 5% certificiranih partija sjemena na kojima se obavlja naknadna kontrola iz članka 13. stavka 4. ovoga Pravilnika. Taj postotak će što je moguće bolje biti raspoređen na pravne i fizičke osobe uključene u certifikaciju sjemena, vrste uključene u certifikaciju ili može biti usmjeren na rješavanje određenih dvojbi.

6) Zavod će obaviti ispitivanje sjemena na uzorku iz stavka 5. ovoga članka te usporediti rezultate s rezultatima ispitivanja iz članka 13. stavka 4. ovoga Pravilnika.

7) Zavod je dužan izvijestiti uzorkivača, laboratorij i nadležnu inspekciju o rezultatima naknadne kontrole iz stavka 4. ovoga članka.

8) U slučaju povrede pravila o uzorkovanju sjemena svako certificiranje uzorkovanog sjemena Zavod će poništiti uz obavijest nadležnoj inspekciji radi zabrane stavljanja na tržište i

povlačenja s tržišta sjemena osim ako se dokaže da takvo sjeme i dalje ispunjava sve propisane zahtjeve.

Izdavanje certifikata

Članak 15.

- 1) Dobavljač sjemena podnosi Zavodu Zahtjev za izdavanje Certifikata o sjemenu uz otpremnicu i Certifikata o sjemenu na pakiranju (u daljnjem tekstu: Zahtjev). Obrazac Zahtjeva propisan je na Obrascu broj 8. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 2) Na zahtjev dobavljača Zavod izdaje pisano odobrenje dobavljaču za označavanje pakiranja sjemena Certifikatom proizvođača za *sitna A* i *sitna B pakiranja* kategorija certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije, certificirano sjeme druge generacije i komercijalno sjeme.
- 3) Uz Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se i Izvješće o kakvoći sjemena ako ispitivanje kvalitete sjemena nije izvršio Zavod i Uvjerenje ako je dobavljač obavio nadzor pod stručnom kontrolom.
- 4) Na zahtjev dobavljača i ukoliko su ispunjeni uvjeti u skladu sa OECD shemom za certificiranje Zavod će izdati OECD certifikat.
- 5) Za svaku partiju sjemena Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu sadržavat će i referentni broj partije koji se sastoji od četiri grupe znamenki kako slijedi:
 - prva grupa znamenki-je broj dobavljača registriranog za uvoz koji mu odredi Zavod;
 - druga grupa znamenki-je redni broj pod kojim je sjeme zavedeno u Evidenciji o masi preuzetog sjemena kod dobavljača registriranog za doradu sjemena;
 - treća grupa znamenki-je broj partije unutar rednog broja u Evidenciji o masi preuzetog sjemena;
 - četvrta grupa znamenki-označava proizvodnu godinu u kojoj se obavlja certificiranje sjemena.
- 6) Zavod vodi evidenciju o izdanim certifikatima o sjemenu na Obrascu broj 9. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika, a dobavljač vodi evidenciju o sjemenu za koje se podnosi Zahtjev za izdavanje certifikata na Obrascu broj 10. koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 16.

- 1) Zavod će na zahtjev priznati stručni nadzor i kategoriju certificirano sjeme u skladu s člankom 4. ovoga Pravilnika te izdati Certifikat o sjemenu za sjeme krmnog bilja:
 - koje je proizvedeno izravno od osnovnog sjemena ili certificiranog sjemena krmnog bilja službeno certificiranog u jednoj ili više država članica ili u trećoj zemlji kojoj je dodijeljena ekvivalenca ili je proizvedeno izravno križanjem osnovnog sjemena službeno certificiranog u jednoj državi članici sa osnovnim sjemenom službeno certificiranim u trećoj zemlji i
 - koje je požeto u drugoj državi članici ako je to sjeme prošlo stručni nadzor i udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 1. za tu kategoriju i ako je službeno ispitivanje pokazalo da udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 2., za istu kategoriju.U slučaju kad je sjeme krmnog bilja proizvedeno izravno iz službeno certificiranog sjemena krmnog bilja proizvedenog od generacija koje prethode osnovnom sjemenu, Zavod će priznati stručni nadzor i kategoriju osnovno sjeme ako to sjeme udovoljava uvjetima propisanim za tu kategoriju.
- 2) Zavod će na zahtjev priznati stručni nadzor i kategoriju certificirano sjeme u skladu s

člankom 4. ovoga Pravilnika za sjeme koje je požeto u trećoj zemlji te izdati Certifikat o sjemenu za sjeme:

– koje je proizvedeno izravno od osnovnog ili certificiranog sjemena krmnog bilja službeno certificiranog u jednoj ili više država članica ili u trećoj zemlji kojoj je dodijeljena ekvivalenca, ili

– koje je proizvedeno izravno križanjem osnovnog sjemena krmnog bilja službeno certificiranog u jednoj državi članici sa osnovnim sjemenom krmnog bilja službeno certificiranim u trećoj zemlji ako je to sjeme prošlo stručni nadzor i udovoljava uvjetima za tu kategoriju i ako je službeno ispitivanje pokazalo da udovoljava uvjetima propisanim u Dodatku 2. za istu kategoriju.

3) Zavod može izdati Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu za sjeme koje nije konačno certificirano uz priznatu kategoriju ili može priznati kategoriju u skladu s člankom 4. ovoga Pravilnika i prema tome izdati odgovarajući Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu ukoliko je sam obavio stručni nadzor u polju ili je o tome postigao suglasnost sa nadležnim tijelom države članice Zajednice koje je obavilo nadzor u polju i izdalo Certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano te je time priznao rezultate obavljenog nadzora u polju.

4) Zavod može izdati Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu za sjeme koje nije konačno certificirano uz priznatu kategoriju osnovno sjeme ili može priznati kategoriju osnovno sjeme u skladu s člankom 4. ovoga Pravilnika i prema tome izdati odgovarajući Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu ukoliko je sam obavio stručni nadzor u polju ili je o tome postigao suglasnost sa nadležnim tijelom države članice Zajednice koje je obavilo nadzor u polju i izdalo Certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano te je time priznao rezultate obavljenog nadzora u polju, jasno navodeći da se radi o genetski modificiranoj sorti.

5) Ministarstvo može na prijedlog Zavoda ograničiti certifikaciju sjemena vrsti *Lupinus spp.*, *Pisum sativum*, *Vicia spp.* i *Medicago sativa* do kategorije certificirano sjeme prve generacije.

Pakiranje, plombiranje i označavanje sjemena

Članak 17.

1) Sjeme krmnog bilja kategorija osnovno, certificirano svih generacija i komercijalno može se staviti na tržište samo u ujednačenim partijama i plombiranim pakiranjima i označeno u skladu s člankom 19. ovoga Pravilnika.

2) Pakiranja sjemena kategorija osnovno, certificirano svih generacija i komercijalno, *osim sitnih A pakiranja i sitnih B pakiranja sjemena kategorija certificirano i komercijalno*, moraju biti plombirana i označena pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom kontrolom na način da se pakiranje ne može otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili certifikatu o sjemenu na pakiranju.

3) Na zahtjev dobavljača sitna *A pakiranja i sitna B pakiranja sjemena kategorija certificirano i komercijalno* mogu se pakirati, plombirati i označiti pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom kontrolom uz ispunjavanje uvjeta propisanih člankom 23. stavak 5. Zakona;

4) Pakiranje sjemena iz stavka 1. ovoga članka smatra se originalnim pakiranjem.

5) Zavod može odobriti dobavljaču plombiranje i označavanje pod stručnom kontrolom za sve kategorije sjemena.

6) Zavod će odobriti dobavljaču provođenje plombiranja i označavanja prema stavku 5. ovoga članka ako ima zaposlenog djelatnika kao nadzornika za obavljanje poslova nadzora pod stručnom kontrolom, a koji:

- a) je inženjer ili diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede odnosno prvostupnik agronomije/poljoprivrede ili magistar agronomске/poljoprivredne struke;
- b) je završio obuku i ovlašten je za obavljanje stručnog nadzora pri Zavodu;
- c) nema privatni interes u vezi plombiranja i označavanja;
- d) je dao pismenu izjavu da će pakiranje plombirati i označavati te voditi evidencije u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.
- 7) Kod dobavljača iz stavka 6. ovoga članka Zavod provodi stručnu kontrolu tako da postupak plombiranja i označavanja pakiranja nadzire kod najmanje 5% partija sjemena.
- 8) Dobavljaču kojemu se na tržištu ili u stručnoj kontroli iz stavka 7. ovoga članka utvrde neispravno plombirana i označena pakiranja sjemena Ministarstvo će trajno ili na određeno razdoblje zabraniti stavljanje na tržište takvog sjemena ili će naložiti povlačenje s tržišta takvog sjemena u određenoj ili cjelokupnoj količini. Ujedno Ministarstvo će trajno ili privremeno brisati iz Upisnika dobavljača sjemena koji stavlja takvo sjeme na tržište.
- 9) Mjere koje se poduzmu u skladu sa stavkom 8. ovoga članka ukinut će se čim se sa sigurnošću utvrdi da će pakiranja sjemena ubuduće udovoljavati uvjetima propisanim u pogledu plombiranja i označavanja pakiranja.

Članak 18.

- 1) Pakiranja su plombirana kada su zatvorena prošivanjem ili lijepljenjem strojem (toplinski, pod tlakom) i na drugi način (vreće s ventilom) ako su konačno zatvorena na način da se pakiranje ne može otvoriti bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili certifikatu o sjemenu na pakiranju. Kada se pakiranje zatvara vezivanjem, vez se mora osigurati metalnom ili plastičnom plombom. Na plombi mora biti vidljivo ispisana oznaka pravne ili fizičke osobe koja je sjeme pakirala.
- 2) Dobavljač vodi knjigu evidencije plombiranja pakiranja u skladu s evidencijom o masi preuzetog sjemena prema Obrascu 7a koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

Članak 19.

- 1) Prilikom stavljanja na tržište pakiranje sjemena krmnog bilja kategorija osnovno sjeme, certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije, certificirano sjeme druge generacije i komercijalno sjeme, osim kada sjeme kategorija certificirano sjeme, certificirano sjeme prve generacije, certificirano sjeme druge generacije i komercijalno sjeme dolazi u *sitnim A* i *sitnim B pakiranjima*, mora:
- biti označeno s vanjske strane Certifikatom o sjemenu na pakiranju koji prethodno nije upotrebljavan i pričvršćen je plombom na pakiranje. Certifikat o sjemenu na pakiranju sadrži podatke propisane u Dodatku 4. dio A ovoga Pravilnika na hrvatskom jeziku u boji propisanoj za kategoriju sjemena. Certifikat o sjemenu na pakiranju mora biti:
 - bijele boje s dijagonalnom ljubičastom crtom za oplemenjivačevo i predosnovno sjeme,
 - bijele boje za osnovno sjeme,
 - plave boje za certificirano sjeme prve generacije,
 - crvene boje za certificirano sjeme druge i sljedećih generacija,
 - zelene boje za mješavinu sjemena
 - smeđe boje za komercijalno sjeme i sjeme sorte koja nije na Sortnoj listi Republike Hrvatske
 - sive boje za sjeme koje nije konačno certificirano,
- Ako se upotrebljava certifikat s perforacijom takav certifikat se treba pričvrstiti za pakiranje uzicom koja se pri tome mora plombirati.
- pratiti Certifikat o sjemenu uz otpremnicu odnosno službeni dokument u boji istoj kao i

Certifikat o sjemenu na pakiranju koji sadrži najmanje podatke propisane u Dodatku 4. A. I. a) 3., 5. i 6., a u slučaju komercijalnog sjemena podatke propisane u Dodatku 4. A. I. b) 2., 4. i 6. ovoga Pravilnika na hrvatskom jeziku. Certifikat o sjemenu uz otpremnicu, odnosno službeni dokument nije potreban ako su ti podaci neizbrisivo otisnuti na pakiranju ili ako je pakiranje označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju u vidu naljepnice ili Certifikatom o sjemenu na pakiranju od nepoderivog materijala sa kojeg se podaci ne mogu obrisati.

2) Pakiranja sjemena mogu biti označena i Certifikatom o sjemenu na pakiranju u obliku naljepnice koja mora biti pričvršćena tako da se njeno skidanje ili zamjena ne može obaviti bez oštećenja Certifikata o sjemenu ili pakiranja.

3) Iznimno u odnosu na zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka na tržište se može staviti pakiranje sjemena kategorija osnovno i certificirano svih generacija na kojemu su podaci iz Certifikata o sjemenu na pakiranju u obliku neizbrisivog otiska na pakiranju.

4) Zavod može ovlastiti dobavljača za označavanje u skladu sa stavkom 2. i 3. ovoga članka. u okviru nadzora pod stručnom kontrolom.

5) Označavanje prema stavku 2. i 3. ovoga članka Zavod može odobriti dobavljaču koji stavlja na tržište sjeme pakirano i plombirano u skladu s člankom 17. stavak 1. i 4. ovoga Pravilnika uz uvjet da dobavljač osigurava pouzdan sustav evidentiranja broja otisnutih certifikata i o tome izvještava Zavod.

6) U označavanju prema stavku 3. ovoga članka na pakiranju se trebaju otisnuti sljedeći podaci iz Certifikata o sjemenu na pakiranju: broj partije te mjesec i godina plombiranja uz naznaku »plombirano....«. Pored ovih podataka na svakom pakiranju dobavljač mora otisnuti službeno dodijeljen serijski broj Certifikata o sjemenu na pakiranju.

7) Dobavljač i Zavod vode evidenciju o označavanju iz stavka 6. ovoga članka sa podacima o količinama sjemena koja je označena na način iz stavka 3. ovoga članka, uključivo broj i sadržaj pakiranja svake partije, kao i dodijeljeni serijski brojevi.

Članak 20.

1) Sva pakiranja sjemena krmnog bilja mogu biti dodatno označena i Certifikatom proizvođača na način da je Certifikat proizvođača odvojen od Certifikata o sjemenu na pakiranju iz članka 19. ovoga Pravilnika ili je u formi proizvođačke informacije koja je otisnuta na pakiranju.

2) Certifikat proizvođača ne smije biti u boji i formi službenog Certifikata o sjemenu na pakiranju iz članka 19. stavka 1. ovoga Pravilnika i može biti istaknut na pakiranju na način da se ne može zamijeniti sa službenim certifikatom. Certifikat proizvođača može sadržavati podatke i znak proizvođača, podatke s Certifikata o sjemenu na pakiranju i druge podatke vezane uz sjeme i proizvodnju usjeva.

3) Pod proizvođačem u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka podrazumijeva se dobavljač sjemena koji prvi u originalnom pakiranju stavlja sjeme na tržište.

4) Sjeme krmnog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 28. stavkom 1. ovoga Pravilnika, prilikom stavljanja na tržište mora se pakirati i označiti u skladu s člankom 17., 18. i 19. ovoga Pravilnika. Dobavljač sjemena koji stavlja takvo pakiranje sjemena na tržište mora ga označiti i dodatnim certifikatom na kojemu će navesti sljedeće podatke: % klijavosti, ime i adresu prebivališta ili sjedišta dobavljača te broj partije sjemena.

5) Sjeme krmnog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 28. stavkom 2. ovoga Pravilnika prilikom stavljanja na tržište mora se pakirati i označiti u skladu s člankom 17., 18. i 19. ovoga Pravilnika. Dobavljač sjemena koji stavlja takvo pakiranje sjemena na tržište mora ga označiti i dodatnim certifikatom na kojemu će navesti sljedeće podatke: % klijavosti, ime i adresu prebivališta ili sjedišta dobavljača te broj partije sjemena.

6) Sjeme krmnog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 28. stavkom 4. ovoga

Pravilnika označit će se Certifikatom o sjemenu na pakiranju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu, odnosno certifikatom proizvođača, u boji propisanoj za kategoriju uz naznaku: »sjeme ne ispunjava uvjete propisane za kategoriju«;

7) Sjeme krmnog bilja koje se stavlja na tržište u skladu s člankom 28. stavkom 5. ovoga Pravilnika označit će se Certifikatom o sjemenu na pakiranju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu, odnosno Certifikatom proizvođača, u smeđoj boji u skladu s člankom 19. ovoga Pravilnika uz naznaku: »sjeme ne ispunjava uvjete propisane za kategoriju«.

8) Način označavanja sjemena sorte koja je genetski modificirana mora biti u skladu sa posebnim propisima o genetski modificiranim organizmima.

9) Kod sorte koja je genetski modificirana na Certifikatu o sjemenu na pakiranju, Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu i Certifikatu proizvođača mora se staviti naznaka: »genetski modificirana sorta«

10) Pakiranje sjemena kategorija osnovno, certificirano i komercijalno sjeme koje je tretirano bilo kojim kemijskim sredstvom na Certifikatu o sjemenu na pakiranju i Certifikatu dobavljača mora sadržavati naznaku: »tretirano i naziv aktivne tvari«. U slučaju da sjeme nije tretirano kemijskim sredstvom naznačit će se: »nije tretirano«.

11) Sjeme koje udovoljava uvjetima iz članka 29. stavka 2. ovoga Pravilnika može na Certifikatu o sjemenu na pakiranju i Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu kao i na Certifikatu proizvođača sadržavati naznaku: »sjeme iz ekološke proizvodnje«.

12) Sjeme koje ispunjava strože uvjete vezane uz prisutnost divlje zobi (*Avena fatua*) može na certifikatu o sjemenu na pakiranju i certifikatu uz otpremnicu imati naznaku: »ispunjava više zahtjeve na prisutnost *Avena fatua*«.

13) Uvjeti i način utvrđivanja prisutnosti divlje zobi iz stavka 12. ovoga članka nalaze se u Dodatku 2. ovoga Pravilnika.

Članak 21.

Oplemenjivačevo sjeme uzgojeno od generacija koje prethode osnovnom sjemenu odnosno predosnovno sjeme može se staviti na tržište ako je službeno nadzirano u skladu s odredbama koje se primjenjuju pri certifikaciji osnovnog sjemena, pakirano u skladu s člankom 17. i 18. ovoga Pravilnika i označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju, u boji propisanoj člankom 19. stavak 1. podstavak 1. ovoga Pravilnika, na kojemu su navedeni najmanje sljedeći podaci:

- tijelo nadležno za certifikaciju i država ili njihova prepoznatljiva kratica,
- broj partije,
- mjesec i godina plombiranja, ili
- mjesec i godina zadnjeg službenog uzimanja uzorka za potrebe certificiranja,
- vrsta (latinski i hrvatski naziv),
- sorta,
- opis »predosnovno sjeme«,
- broj generacija koje prethode sjemenu kategorije »certificirano sjeme« ili »certificirano sjeme prve generacije«.

Članak 22.

1) Na tržište se može staviti i naturalno sjeme koje nije konačno certificirano.

2) Sjeme koje nije konačno certificirano stavlja se na tržište pakirano i plombirano u skladu sa ovim Pravilnikom i označeno Certifikatom o sjemenu na pakiranju i Certifikatom o sjemenu uz otpremnicu u sivoj boji sa podacima u skladu s Dodatkom 4. ovoga Pravilnika.

3) Sjeme iz stavka 2. ovoga članka mora imati Uvjerenje u skladu s člankom 15. stavkom 2. Zakona.

Članak 23.

- 1) Sva pakiranja sjemena krmnog bilja koja su službeno plombirana ne smiju se ponovo jednom ili više puta plombirati, osim u okviru stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom.
- 2) U slučaju ponovnog pakiranja i plombiranja sjemena krmnog bilja, osim sitnih pakiranja, dobavljač Zavodu podnosi Zahtjev za postupak ponovnog pakiranja i plombiranja sjemena. Zahtjev je propisan na Obrascu 8a. u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.
- 3) Skinute plombe i Certifikati o sjemenu na pakiranju moraju se uništiti u nazočnosti ovlaštene osobe Zavoda. O uništavanju plombi i Certifikata o sjemenu na pakiranju sastavlja se zapisnik.
- 4) Na Certifikatu o sjemenu na pakiranju koji je izdan nakon ponovnog pakiranja i plombiranja mora se staviti naznaka: »prepakirano« iza koje se navodi datum ponovnog plombiranja pakiranja i naziv nadležnog tijela koje je obavilo nadzor nad postupkom prepakiranja.

Članak 24.

- 1) *Sitna A pakiranja i sitna B pakiranja* moraju biti plombirana na način da je onemogućeno njihovo otvaranje bez oštećenja plombe ili ostavljanja traga oštećenja na pakiranju ili Certifikatu o sjemenu na pakiranju.
- 2) Iznimno u odnosu na članak 19. stavak 1. ovoga Pravilnika *sitna A i sitna B pakiranja* moraju se označiti s vanjske strane Certifikatom proizvođača koji sadrži podatke propisane u Dodatku 4. dio B otisnute ili utisnute na hrvatskom jeziku ili jednom od službenih jezika Zajednice. Boja Certifikata proizvođača jednaka je boji Certifikata o sjemenu na pakiranju koja je za pojedinu kategoriju sjemena propisana člankom 19. stavkom 1. ovoga Pravilnika.
- 3) U slučaju da se radi o prozirnom pakiranju za sitna pakiranja iz stavka 1. ovoga članka Certifikat proizvođača može se staviti s unutarnje strane pakiranja pod uvjetom da se izvana može pročitati.
- 4) *Sitna B pakiranja* moraju s vanjske strane pakiranja ili na Certifikatu proizvođača sadržavati službeno dodijeljen serijski broj.

Članak 25.

- 1) Zavod će na zahtjev dobavljača, a ukoliko je iz ponovljenog ispitivanja kvalitete sjemena utvrđeno da sjeme ispunjava zahtjeve iz Dodatka 2. ovoga Pravilnika, izdati odobrenje dobavljaču da se na Certifikatu o sjemenu uz otpremnicu i Certifikatu o sjemenu na pakiranju stavi naznaka: »ponovno ispitano« te u nastavku mjesec i godina ponovljenog ispitivanja kvalitete sjemena.
- 2) Uz zahtjev za stavljanje naznake: »ponovno ispitano« dobavljač mora Zavodu dostaviti i rezultat ispitivanja kvalitete sjemena ovlaštenog laboratorija.
- 3) Ponovljenim ispitivanjem kvalitete sjemena mora biti ispitana barem klijavost sjemena.

Stavljanje sjemena na tržište

Članak 26.

- 1) Uz zahtjev za izdavanjem rješenja iz članka 28. stavka 1. podstavka 1. Zakona dobavljač mora priložiti dokaz o provođenju znanstveno-istraživačkog ili selekcijskog rada u sjemenarstvu.

- 2) Dokazom iz stavka 1. ovoga članka smatra se Potvrda o provođenju znanstveno-istraživačkog ili selekcijskog rada u sjemenarstvu ili Program znanstveno-istraživačkog ili selekcijskog rada u sjemenarstvu.
- 3) Malim količinama sjemena, u skladu s člankom 28. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona, smatraju se količine sjemena krmnog bilja do 2 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.
- 4) Uz zahtjev za izdavanje rješenja iz članka 28. stavka 1. podstavka 2. Zakona dobavljač mora priložiti dokaz da je za sortu podnijet zahtjev za upis u Sortnu listu Republike Hrvatske.
- 5) Dokazom iz stavka 4. ovoga članka smatra se potvrda Zavoda da je sorta uključena u postupak priznavanja.
- 6) Malim količinama sjemena u skladu s člankom 28. stavkom 1. podstavkom 2. Zakona smatraju se količine sjemena krmnog bilja do 5 kg, pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.
- 7) Rješenjem će se odobriti stavljanje na tržište malih količina sjemena iz stavka 6. ovoga članka u razdoblju od godinu dana.

Članak 27.

- 1) Sjeme sorti krmnog bilja koje su označene kao »čuvani biljni genetski izvor« može se staviti na tržište na području Republike Hrvatske.
- 2) Dobavljač sjeme može staviti na tržište sjeme krmnog bilja koje je označeno kao »čuvani biljni genetski izvor« u količini do 15 kg pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti.
- 3) Uz Zahtjev za izdavanjem rješenja iz članka 28. stavka 2. Zakona podnositelj Zahtjeva mora dostaviti dokaz da je evidentiran kao održivač takve sorte u banci biljnih gena u skladu s člankom 6. Zakona.
- 4) O stavljanju na tržište sjemena temeljem rješenja iz stavka 3. ovoga članka dobavljač mora voditi evidenciju pojedinačno po vrsti i pojedinoj sorti s podacima o količini isporučenog sjemena i primatelju sjemena.

Članak 28.

- 1) Sjeme krmnog bilja kategorije osnovno i kategorija certificirano sjeme kod crvene djeteline (*Trifolium pratense* L.) kada je takvo sjeme namijenjeno za daljnju proizvodnju drugog certificiranog sjemena, a koje ne ispunjavaju uvjete propisane u Dodatku 2. ovoga Pravilnika u pogledu klijavosti, može se službeno certificirati i staviti na tržište u skladu s člankom 21. stavak 3. podstavak 1. Zakona uz obvezu da se pakira i označi u skladu s člankom 20. stavak 4. ovoga Pravilnika.
- 2) Sjeme krmnog bilja kategorije osnovno, certificirano svih generacija ili komercijalno sjeme može se u skladu s člankom 21. stavak 3. podstavak 2. Zakona, a u cilju osiguranja brže opskrbe sjemenom, certificirati i staviti na tržište do prvog kupca, kojemu je poznato ime i adresa, ako je pakirano, i označeno u skladu s člankom 20. stavkom 5. ovoga Pravilnika.
- 3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na sjeme koje se uvozi iz trećih zemalja.
- 4) U slučaju nedovoljnih količina sjemena krmnog bilja kategorije osnovno, certificirano svih generacija ili komercijalno sjeme može se u skladu s člankom 28. stavak 3. podstavak 1. Zakona staviti na tržište sjeme krmnog bilja iako ne udovoljava uvjetima za kategoriju i za izdavanje certifikata, a uz obvezu da se označi u skladu s člankom 20. stavak 6. ovoga Pravilnika.
- 5) U slučaju nedovoljnih količina sjemena krmnog bilja kategorije osnovno, certificirano, ili komercijalnog može se u skladu s člankom 28. stavak 3. podstavak 2. Zakona staviti na tržište sjeme sorte koja nije upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske, a uz obvezu da se označi u skladu s člankom 20. stavak 7. ovoga Pravilnika.

Članak 29.

- 1) Sjeme krmnog bilja koje je tretirano bilo kojim kemijskim sredstvom može se staviti na tržište ukoliko je označeno u skladu s člankom 20. stavkom 10. ovoga Pravilnika.
- 2) Sjeme krmnog bilja koje udovoljava uvjetima za ekološku proizvodnju mora pored zahtjeva iz Zakona i ovoga Pravilnika ispunjavati i posebne zahtjeve utvrđene u propisima koji uređuju ekološku proizvodnju.

Članak 30.

- 1) Trgovinom sjemena mogu se baviti pravne ili fizičke osobe koje su registrirane u sudskom ili obrtnom registru za djelatnost trgovine na veliko ili trgovine na malo.
- 2) Trgovinom sjemena na veliko može se baviti pravna ili fizička osoba koja ima zaposlenog diplomiranog inženjera agronomije/poljoprivrede ili magistra agronomске/poljoprivredne struke.
- 3) Trgovinom sjemena na malo može se baviti pravna ili fizička osoba koja u svakoj prodavaonici ima zaposlenog djelatnika sa završenim IV. (četvrtim) stupnjem obrazovanja poljoprivredne struke.
- 4) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su sjeme držati u uvjetima koji osiguravaju održavanje njegove kakvoće.

Uvoz sjemena

Članak 31.

- 1) Sjeme krmnog bilja koje se uvozi i stavlja na tržište mora biti originalno pakirano i označeno OECD certifikatom o sjemenu na pakiranju, odnosno OECD etiketom osim u slučaju vrsta koje se ne nalaze u sustavu OECD certificiranja.
- 2) U slučaju vrsta koje se ne nalaze u sustavu OECD certificiranja prihvaća se EU certifikat o sjemenu na pakiranju izdan od službenog kontrolnog tijela države članice Zajednice u skladu sa uvjetima smjernica kojima je regulirano stavljanje na tržište sjemena krmnog bilja, a za koji je utvrđeno da ispunjava uvjete za priznavanje istovjetnosti u skladu s člankom 29. stavkom 3. i 4. Zakona.
- 3) Svaku pošiljku partije sjemena krmnog bilja koja se uvozi i stavlja na tržište mora, pored certifikata iz stavka 1. ovoga članka, pratiti OECD certifikat o sortnosti i ISTA ili AOSA certifikat o kakvoći sjemena, osim sjemena koje je označeno sukladno stavku 2. ovoga članka koje mora pratiti prateći dokument izdan od nadležnog tijela države članice Zajednice.
- 4) Certifikat o sjemenu na pakiranju iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati podatke propisane Dodatkom 4. ovoga Pravilnika u skladu sa vrstom pakiranja, a Certifikat o sjemenu kao prateći dokument mora sadržavati najmanje podatke iz Dodatka 4. A. I. a) 3., 5. i 6., a u slučaju komercijalnog sjemena podatke propisane u Dodatku 4. A. I. b) 2., 4. i 6. ovoga Pravilnika.
- 5) U skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, Zavod će utvrditi popis nadležnih tijela i ovlaštenih laboratorija te isti objaviti na svojim web stranicama.
- 6) Prilikom pregleda pošiljke sjemena na graničnom prijelazu ili na određenim mjestima unutar države koji su pod carinskim nadzorom fitosanitarni inspektor kontrolira da li je:
 - dobavljač propisno upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena,
 - pakiranje sjemena originalno pakirano i pošiljka sjemena označena u skladu sa stavkom 1. i 2. ovoga članka,

- Certifikat o sjemenu na pakiranju i certifikat koji prati partiju sjemena izdan od nadležnog tijela koje se nalazi na popisu iz stavka 5. ovoga članka,
- sjeme udovoljava uvjetima propisanim ovim Pravilnikom i Zakonom u pogledu sorte, kategorije i kvalitete.

7) Uvoznik vodi evidenciju o uvezenim količinama sjemena čija je masa partije preko 2 kg s podacima o:

- vrsti,
- sorti,
- kategoriji,
- zemlji proizvodnje sjemena,
- nadležnom tijelu koje je izdalo Certifikat o sortnosti (obavilo stručni nadzor),
- državi izvoznici (otpreme),
- uvozniku,
- količini sjemena

8) Obrazac evidencije iz stavka 7. ovoga članka propisan je na Obrascu 7b koji se nalazi u Dodatku 6. ovoga Pravilnika.

9) Izvješće o uvezenim količinama sjemena preko 2 kg uz navođenje podataka iz Obrasca 7b uvoznik dostavlja Zavodu najkasnije u roku 30 dana od dana uvoza.

10) U slučaju uvoza sjemena u skladu sa odredbom članka 31. stavak 1. Zakona po pojedinom uzorku sjemena bilo da se radi o sorti ili hibridu može se uvesti do 5 kg sjemena krmnog bilja.

11) U slučaju uvoza sjemena u skladu sa odredbom članka 73. stavka 1. Zakona, građani Republike Hrvatske mogu uvesti do 2 kg krmnog bilja.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

1) Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevima poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 4/05) i odredbe Pravilnika o temeljnim zahtjevima kakvoće, načinu ispitivanja, pakiranju i deklariranju sjemena poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« broj 4/05, 49/05, 94/05, 13/06 i 73/06) u dijelu koji se odnosi na krmno bilje.

2) Sjeme krmnog bilja koje je proizvedeno do stupanja na sagu ovoga Pravilnika, može se pakirati, plombirati i deklarirati prema odredbama propisa iz stavka 1. ovoga članka i staviti na tržište do 30. lipnja 2008. godine.

3) Sjeme krmnog bilja stavljeno na tržište u skladu sa stavkom 2. ovoga članka može ostati na tržištu do isteka roka valjanosti deklaracije o kakvoći sjemena.

Članak 33.

1) Od dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju u odnosu na odredbu članka 19. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Pravilnika Certifikat o sjemenu na pakiranju i Certifikat o sjemenu uz otpremnicu pored hrvatskog jezika može biti i na jednom od službenih jezika Zajednice.

2) Prije stavljanja na tržište sjeme krmnog bilja koje je uvezeno mora biti označeno certifikatima iz članka 31. stavka 1., 2. i 3. ovoga Pravilnika, bilo da su isti tiskani na hrvatskom jeziku ili se prijevod certifikata na hrvatski jezik nalazi uz službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju odnosno kao prateći dokument.

Članak 34.

Ovaj Pravilnik objavljuje se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu od 01. siječnja 2008. godine.

Klasa: 011-02/07-01/66
Urbroj: 525-2-07-1
Zagreb, 2. prosinca 2007.

Ministar
Petar Čobanković, v. r.

DODATAK 1.

UVJETI KOJIMA MORAJU UDOVOLJAVATI SJEMENSKI USJEVI

1. Plodosmjena mora biti u skladu s vrstom i sortom usjeva koji se proizvodi. Polje će biti dovoljno čisto od samoniklih biljaka koje su zaostale od prethodnog usjeva.
2. Usjev će udovoljavati sljedećim standardima vezano uz udaljenost od susjednih izvora peludi koja može rezultirati nepoželjnim stranim oprašivanjem:

Usjev	Najmanja udaljenost
1	2
Brassica spp., Phacelia tanacetifolia: – za proizvodnju osnovnog sjemena – za proizvodnju certificiranog sjemena	400 m 200 m
Vrste ili sorte osim <i>Brassica</i> spp., <i>Phacelia tanacetifolia</i> , <i>Pisum sativum</i> , sorti <i>Poa pratensis</i> navedene u trećoj rečenici točke 4. ovoga Dodatka, a vezano uz »apomiktične uniklonalne sorte«:	
– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za daljnje umnažanje, površine do 2 hektara	200 m
– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za daljnje umnažanje, površine veće od 2 hektara	100 m
– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja, površine do 2 hektara	100 m
– za proizvodnju sjemena koje je namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja, površine veće od 2 hektara	50 m

Te udaljenosti se mogu zanemariti ukoliko je osigurana dovoljna zaštita (npr. usjev visokih biljaka ili pojas šume) od bilo kojeg nepoželjnog stranog oprašivača.

3. U sjemenskom usjevu prisutnost biljaka drugih vrsta, čije je sjeme teško razlikovati od sjemena usjeva u laboratorijskom ispitivanju, mora biti u što manjem broju. Posebice, usjevi *lolium* vrsta ili $\times$ *Festulolium* moraju udovoljavati sljedećim uvjetima: broj biljaka *lolium* vrsta ili $\times$ *Festulolium*, koje su drugačije od vrsta iz sjemenskog usjeva, ne smije prelaziti:

- jedna na 50 m² za proizvodnju osnovnog sjemena,
- jedna na 10 m² za proizvodnju certificiranog sjemena.

4. Usjev mora imati zadovoljavajuću autentičnost i čistoću sorte.

Sjemenski usjevi krmnog bilja, osim vrsta *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* convar. *acephala* ili *Poa pratensis*, moraju udovoljavati sljedećim standardima: broj biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju sorti, ne smije prelaziti:

- jedna na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena,
- jedna na 10 m² za proizvodnju certificiranog sjemena

U slučaju *Poa pratensis* broj biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju sorti, ne smije prelaziti:

- jedna na 20 m² za proizvodnju osnovnog sjemena,
- četiri na 10 m² za proizvodnju certificiranog sjemena;

ipak, u slučaju sorti koje su službeno klasificirane kao »apomiktične uniklonalne sorte« prema utvrđenom postupku, broj biljaka koje su atipične i očito ne pripadaju sorti i čiji broj ne prelazi šest na 10 m², može se smatrati da udovoljavaju prije spomenutim standardima za proizvodnju certificiranog sjemena.

U slučaju vrsta *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* convar. *acephala* samo je prva rečenica primjenljiva.

5. Prisutnost štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost sjemena mora biti na najmanjoj mogućoj razini.

Stručni nadzor će biti proveden u skladu sa sljedećim uvjetima:

A. Stanje i faza razvoja usjeva dozvoljavat će primjereno ispitivanje.

B. U tijeku vegetacije mora se provesti najmanje jedan nadzor.

C. Veličina, broj i raspodjela dijelova polja na kojima će se vršiti nadzor u svrhu ispitivanja jesu li ispunjene odredbe ovog Dodatka odrediti će se u skladu s primjerenim metodama (OECD) koje će objaviti Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

DODATAK 2.

UVJETI KOJIMA MORA UDOVOLJAVATI SJEME

Poglavlje I.

CERTIFICIRANO SJEME

1. Sjeme mora imati zadovoljavajuću autentičnost i čistoću sorte.

Posebice, za sjeme sljedećih vrsta minimalna čistoća sorte mora biti:

- sorte *Poa pratensis*, navedene u trećoj rečenici točke 4. Dodatka 1., koje se odnose na »apomiktične uniklonalne sorte«, *Brassica napus* var. *napobrassica* i *Brassica oleracea* convar. *acephala*: 98%
- *Pisum sativum*, *Vicia faba*:
- certificirano sjeme prve generacije: 99%,
- certificirano sjeme druge i sljedećih generacija: 98%.

Minimalna čistoća sorte bit će uglavnom utvrđena kroz nadzor u polju u skladu s uvjetima iz Dodatka 1.

2. Sjeme mora udovoljavati standardima ili drugim uvjetima s obzirom na klijavost, analitičku čistoću i prisutnost sjemena drugih biljnih vrsta, uključujući sjeme Lupine druge boje i sjeme gorke Lupine u skladu s Tablicom 2 A.

Tablica 2.A.

Vrsta	Klijavost		Analitička čistoća								Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti u uzorku mase navedene u stupcu 4 Dodatka 3. (ukupno po stupcu)			Uvjeti u pogledu sadržaja sjemena Lupine druge boje i sjemena gorka Lupine
	Najmanja klijavost (% od čistog sjemena)	Najveći sadržaj tvrdog sjemena (% čistog sjemena)	Najmanja analitička čistoća (maseni %)	Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti (maseni %)										
				Ukupno	Pojedinačne vrste	<i>Agropyron repens</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Melilotus</i> spp.	<i>Raphanistrum</i>	<i>Sinapis arvensis</i>	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta</i> spp.	<i>Rumex</i> spp. osim <i>Rumex acetosella</i> i <i>Rumex maritimus</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Agrostis canina</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis gigantea</i>	80 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis stolonifera</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis capillaris</i>	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Alopecurus pratensis</i>	70 (a)		75	2,5	1,0 (f)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	75 (a)		90	3,0	1,0 (f)	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Bromus catharticus</i>	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)	
<i>Bromus sitchensis</i>	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3				0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)	
<i>Cynodon dactylon</i>	70 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2	
<i>Dactylis glomerata</i>	80 (a)		90	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca arundinacea</i>	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca</i>	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j)	5 (n)	

<i>ovina</i>												(k)		
<i>Festuca pratensis</i>	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca rubra</i>	75 (a)		90	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
× <i>Festulolium</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium multiflorum</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium perenne</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium</i> × <i>boucheanum</i>	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Phalaris aquatica</i> L.	75 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5	
<i>Phleum bertolonii</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (k)	5	
<i>Phleum pratense</i>	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (k)	5	
<i>Poa annua</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Poa nemoralis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa palustris</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa pratensis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa trivialis</i>	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Trisetum flavescens</i>	70 (a)		75	3,0	1,0 (f)	0,3	0,3				0 (h)	0 (j) (k)	2 (n)	
LEGUMIN OSAE														
<i>Hedysarum coronarium</i>	75 (a) (b)	30	95	2,5	1,0			0,3			0	0 (k)	5	
<i>Lotus corniculatus</i>	75 (a) (b)	40	95	1,8 (d)	1,0 (d)			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Lupinus albus</i>	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Lupinus angustifolius</i>	75 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Lupinus luteus</i>	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (p)
<i>Medicago lupulina</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago sativa</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	

<i>Medicago</i> <i>× varia</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Onobrychis</i> <i>viciifolia</i>	75 (a) (b)	20	95	2,5	1,0			0,3			0	0 (j)	5	
<i>Pisum</i> <i>sativum</i>	80 (a)		98	0,5	0,3			0,3			0	0 (j)	5 (n)	
<i>Trifolium</i> <i>alexandrinum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium</i> <i>hybridum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium</i> <i>incarnatum</i>	75 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium</i> <i>pratense</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium</i> <i>repens</i>	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium</i> <i>resupinatum</i>	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trigonella</i> <i>foenumgraecum</i>	80 (a)		95	1,0	0,5			0,3			0	0 (j)	5	
<i>Vicia faba</i>	80 (a) (b)	5	98	0,5	0,3			0,3			0	0 (j)	5 (n)	
<i>Vicia</i> <i>pannonica</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	
<i>Vicia sativa</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	
<i>Vicia</i> <i>villosa</i>	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (n)	
OSTALE VRSTE														
<i>Brassica</i> <i>napus</i> var. <i>napobrassica</i>	80 (a)		98	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j) (k)	5	
<i>Brassica</i> <i>oleracea</i> convar. <i>acephala</i> var. <i>medullosa</i> + var. <i>viridis</i>	75 (a)		98	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j) (k)	10	
<i>Phacelia</i> <i>tanacetifolia</i>	80 (a)		96	1,0	0,5						0	0 (j) (k)		
<i>Raphanus</i> <i>sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	80 (a)		97	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j)	5	

B. Standardi ili drugi uvjeti navedeni u tablici u Poglavlju I. (2) (A) Dodatka 2.:

- a) sve čisto i zdravo sjeme koje ne klija nakon predtretmana smatrat će se sjemenom koje je proklijalo,
 - b) do najveće navedene količine, tvrdo sjeme će se smatrati sjemenom sposobnim za klijanje,
 - c) maseni udio od 0,8% sjemena drugih *Poa* vrsti ne smatra se nečistoćom,
 - d) maseni udio od 1% sjemena *Trifolium pratense* ne smatra se nečistoćom,
 - e) maseni udio od 0,5 % sjemena *Lupinus albus*, *Lupinus angustifolius*, *Lupinus luteus*, *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa* u drugim pripadajućim vrstama ne smatra se nečistoćom,
 - f) propisani maseni udio sjemena pojedinačnih vrsti neće se odnositi na sjeme *Poa* spp.,
 - g) maksimalan broj od dvije sjemenke *Avena fatua*, *Avena ludoviciana*, *Avena sterilis* u uzorku propisane mase, neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži niti jedno sjeme tih vrsta,
 - h) prisutnost jedne sjemenke *Avena fatua*, *Avena ludoviciana*, *Avena sterilis* u uzorku propisane mase, neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostuko veći od propisane mase ne sadrži niti jedno sjeme tih vrsti,
 - i) utvrđivanje broja sjemenki *Avena fatua*, *Avena ludoviciana*, *Avena sterilis* ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da uvjeti iz stupca 12 nisu zadovoljeni,
 - j) utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da uvjeti iz stupca 13 nisu zadovoljeni,
 - k) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak iste mase ne sadrži niti jedno sjeme *Cuscuta* spp.,
 - l) masa uzorka za utvrđivanje broja sjemenki *Cuscuta* spp. bit će dvostuko veća od mase propisane u stupcu 4 Dodatka 3. za pripadajuće vrste,
 - m) prisutnost jedne sjemenke *Cuscuta* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostruko veći od propisane mase ne sadrži niti jedno sjeme *Cuscuta* spp.,
 - n) utvrđivanje broja sjemenki *Rumex* spp. osim *Rumex acetosella* i *Rumex maritimus* ne mora biti provedeno, osim ako se postoji sumnja da uvjeti iz stupca 14 nisu zadovoljeni,
 - o) postotak prema broju sjemenki Lupine druge boje ne smije prelaziti:
 - u gorkoj Lupini 2%
 - u Lupinama osim gorke Lupine 1%,
 - p) postotak prema broju sjemenki gorke Lupine u sortama osim gorke Lupine ne smije prelaziti 2,5%.
3. Prisutnost štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost sjemena mora biti na najmanjoj mogućoj razini.

Poglavlje II. OSNOVNO SJEME

Pored uvjeta navedenih u Poglavlju I. Dodatka 2. ovoga Pravilnika osnovno sjeme mora ispuniti i dolje propisane uvjete:

1. Sjeme *Pisum sativum*, *Brassica napus* var. *napobrassica*, *Brassica oleracea* conv. *acephala*, *Vicia faba* i sorte *Poa pratensis* navedene u trećoj rečenici točke 4. Dodatka 1., koje se odnose na »apomiktične uniklonalne sorte« mora udovoljavati sljedećim standardima ili drugim uvjetima: minimalna čistoća sorte mora biti 99,7%.

Minimalna čistoća sorte bit će uglavnom utvrđena kroz nadzor u polju u skladu s uvjetima iz Dodatka 1.

2. Sjeme mora udovoljavati sljedećim standardima ili drugim uvjetima u skladu s *Tablicom 2.A.*:

Tablica 2. A.

Vrsta	Ukupno (maseni (%))	Najveći sadržaj sjemena drugih biljnih vrsti					Drugi standardi ili uvjeti
		Sadržaj prema broju u uzorku mase navedene u stupcu 4 Dodatka 3. (ukupno po stupcu)					
		Pojedinačne vrste	<i>Rumex</i> spp. osim <i>Rumex</i> <i>acetosella</i> i <i>Rumex</i> <i>maritimus</i>	<i>Agropyron</i> <i>repens</i>	<i>Alopecurus</i> <i>myosuroides</i>	<i>Melilotus</i> spp.	
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Agrostis canina</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis gigantea</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis stolonifera</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Agrostis capillaris</i>	0,3	20	1	1	1		(j)
<i>Alopecurus pratensis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Arrhenatherum elatius</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(i) (j)
<i>Bromus catharticus</i>	0,4	20	5	5	5		(j)
<i>Bromus sitchensis</i>	0,4	20	5	5	5		(j)
<i>Cynodon dactylon</i>	0,3	20 (a)	1	1	1		(j)
<i>Dactylis glomerata</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca arundinacea</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca ovina</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca pratensis</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Festuca rubra</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
× <i>Festulolium</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium multiflorum</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium perenne</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)
<i>Lolium</i> × <i>boucheanum</i>	0,3	20 (a)	2	5	5		(j)

<i>Phalaris aquatica</i> L.	0,3	20	2	5	5		(j)
<i>Phleum bertolonii</i>	0,3	20	2	1	1		(j)
<i>Phleum pratense</i>	0,3	20	2	1	1		(j)
<i>Poa annua</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa nemoralis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa palustris</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa pratensis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Poa trivialis</i>	0,3	20 (b)	1	1	1		(f) (j)
<i>Trisetum flavescens</i>	0,3	20 (c)	1	1	1		(i) (j)
LEGUMINOSAE							
<i>Hedysarum coronarium</i>	0,3	20	2			0 (e)	(j)
<i>Lotus corniculatus</i>	0,3	20	3			0 (e)	(g) (j)
<i>Lupinus albus</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Lupinus angustifolius</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Lupinus luteus</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h) (k)
<i>Medicago lupulina</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Medicago sativa</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Medicago × varia</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Onobrychis viciifolia</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Pisum sativum</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Trifolium alexandrinum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium hybridum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium incarnatum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trifolium pratense</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Trifolium repens</i>	0,3	20	5			0 (e)	(j)
<i>Trifolium resupinatum</i>	0,3	20	3			0 (e)	(j)
<i>Trigonella foenumgraecum</i>	0,3	20	2			0 (d)	
<i>Vicia faba</i>	0,3	20	2			0 (d)	

<i>Vicia pannonica</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
<i>Vicia sativa</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
<i>Vicia villosa</i>	0,3	20	2			0 (d)	(h)
OSTALE VRSTE							
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>	0,3	20	2				(j)
<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>acephala</i> var. <i>medullosa</i> + var. <i>viridis</i>	0,3	20	3				(j)
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	0,3	20					
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	0,3	20	2				

B. Standardni ili drugi uvjeti navedeni u tablici u Poglavlju II. točki (2) (A) Dodatka 2.:

- Maksimalan broj od 80 sjemenki *Poa* spp. neće se smatrati nečistoćom.
- Uvjeti navedeni u trećem stupcu ne odnose se na sjeme *Poa* spp. Maksimalan sadržaj sjemena *Poa* spp. osim onih vrsti koje se ispituju ne smije biti veći od jedne sjemenke u uzorku od 500 sjemenki.
- Maksimalan broj od 20 sjemenki *Poa* spp. neće se smatrati nečistoćom.
- Utvrđivanje broja sjemenki *Melilotus* spp. ne mora biti provedeno, osim ako postoji sumnja da uvjeti iz stupca 7 nisu zadovoljeni.
- Prisutnost jedne sjemenke *Melilotus* spp. u uzorku propisane mase neće se smatrati nečistoćom, ukoliko drugi uzorak, dvostruko veći od propisane mase ne sadrži niti jedno sjeme *Melilotus* spp.
- Uvjeti pod c) iz Dijela I. (2) Dodatka 2. nisu primjenljivi.
- Uvjeti pod d) iz Dijela I. (2) Dodatka 2. nisu primjenljivi.
- Uvjeti pod e) iz Dijela I. (2) Dodatka 2. nisu primjenljivi.
- Uvjeti pod f) iz Dijela I. (2) Dodatka 2. nisu primjenljivi.
- Uvjeti pod k) i m) iz Dijela I. (2) Dodatka 2. nisu primjenljivi.
- Postotak prema broju sjemenki gorke lupine u sortama osim gorke lupine ne smije prelaziti 1%.

Poglavlje III. KOMERCIJALNO SJEME

Pored uvjeta navedenih u Poglavlju I. točka 2. i 3. Dodatka 2. ovoga Pravilnika komercijalno sjeme mora ispuniti i dolje propisane uvjete:

- Maseni udjeli navedeni u stupcu 5 i 6 Tablice 2.A. u Poglavlju I. točka 2. Dodatka 2. ovoga Pravilnika povećani su za 1%.
- Za *Poa annua* maksimalan ukupni maseni udio sjemena drugih *Poa* vrsta od 10% neće se smatrati nečistoćom.
- Za *Poa* spp., osim *Poa annua*, maksimalan ukupni maseni udio sjemena drugih *Poa* vrsta od 3% neće se smatrati nečistoćom.
- Za *Hedysarum coronarium* maksimalan ukupni maseni udio od 1% sjemena *Melilotus* spp.

neće se smatrati nečistoćom.

5. Uvjeti pod d) navedeni u Poglavlju I. točka 2. B Dodatka 2. ovoga Pravilnika ne odnose se na *Lotus corniculatus*.

6. U vrstama Lupine:

a) minimalna analitička čistoća mora biti 97% po masi

b) postotak broja sjemenki Lupine druge boje ne smije prelaziti:

– u gorkoj Lupini 4%

– u Lupinama osim gorke Lupine 2%,

7. Za *Vicia* spp. maksimalan ukupni maseni udio sjemeni *Vicia pannonica*, *Vicia villosa* ili sličnih kultiviranih vrsta od 6% neće se smatrati nečistoćom. Isto tako maksimalan ukupni maseni udio sjemeni *Vicia* spp., *Vicia pannonica*, *Vicia villosa* ili sličnih kultiviranih vrsta od 6% u drugim relevantnim vrstama neće se smatrati nečistoćom.

8. Za *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa*, minimalna analitička čistoća mora biti 97%.

DODATAK 3.

MASA PARTIJE I UZORKA

Vrsta	Najveća masa partije (t)	Najveća masa uzorka uzeta iz partije (g)	Masa uzorka za određivanje prema broju predviđeno u stupcima 12 do 14 Dodatka 2. Poglavlja 1. (2) (A) i stupcima 3 do 7 Dodatka 2. Poglavlja 2. (2) (A) (g)
1	2	3	4
<i>Agrostis canina</i>	10	50	5
<i>Agrostis gigantea</i>	10	50	5
<i>Agrostis stolonifera</i>	10	50	5
<i>Agrostis capillaris</i>	10	50	5
<i>Alopecurus pratensis</i>	10	100	30
<i>Arrhenatherum elatius</i>	10	200	80
<i>Bromus catharticus</i>	10	200	200
<i>Bromus sitchensis</i>	10	200	200
<i>Cynodon dactylon</i>	10	50	5
<i>Dactylis glomerata</i>	10	100	30
<i>Festuca arundinacea</i>	10	100	50
<i>Festuca ovina</i>	10	100	30
<i>Festuca pratensis</i>	10	100	50
<i>Festuca rubra</i>	10	100	30
× <i>Festulolium</i>	10	200	60
<i>Lolium multiflorum</i>	10	200	60
<i>Lolium perenne</i>	10	200	60
<i>Lolium</i> × <i>boucheanum</i>	10	200	60

<i>Phalaris aquatica</i> L.	10	100	50
<i>Phleum bertolonii</i>	10	50	10
<i>Phleum pratense</i>	10	50	10
<i>Poa annua</i>	10	50	10
<i>Poa nemoralis</i>	10	50	5
<i>Poa palustris</i>	10	50	5
<i>Poa pratensis</i>	10	50	5
<i>Poa trivialis</i>	10	50	5
<i>Trisetum flavescens</i>	10	50	5
LEGUMINOSAE			
<i>Hedysarum coronarium</i> :			
– plod	10	1000	300
– sjeme	10	400	120
<i>Lotus corniculatus</i>	10	200	30
<i>Lupinus albus</i>	25	1000	1000
<i>Lupinus angustifolius</i>	25	1000	1000
<i>Lupinus luteus</i>	25	1000	1000
<i>Medicago lupulina</i>	10	300	50
<i>Medicago sativa</i>	10	300	50
<i>Medicago</i> × <i>varia</i>	10	300	50
<i>Onobrychis viciifolia</i> :			
– plod	10	600	600
– sjeme	10	400	400
<i>Pisum sativum</i>	25	1000	1000
<i>Trifolium alexandrinum</i>	10	400	60
<i>Trifolium hybridum</i>	10	200	20
<i>Trifolium incarnatum</i>	10	500	80
<i>Trifolium pratense</i>	10	300	50
<i>Trifolium repens</i>	10	200	20
<i>Trifolium resupinatum</i>	10	200	20
<i>Trigonella foenumgraecum</i>	10	500	450
<i>Vicia faba</i>	25	1000	1000
<i>Vicia pannonica</i>	20	1000	1000
<i>Vicia sativa</i>	25	1000	1000
<i>Vicia villosa</i>	20	1000	1000
OSTALE VRSTE			
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>	10	200	100

<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>acephala</i>	10	200	100
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	10	300	40
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	10	300	300

Maksimalna masa partije ne smije prelaziti više od 5 % propisane mase.

DODATAK 4.

OZNAČAVANJE

A. Službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju

I. Potrebni podaci

a) za osnovno sjeme i certificirano sjeme:

1. »RH pravila i standardi« Od dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju navodi se »Pravila i standardi EU«

2. Nadležno tijelo i država ili njihova kratica;

3. Referentni (serijski) broj partije;

4. a) Mjesec i godina plombiranja mora biti naznačena na način: »plombirano... (mjesec i godina)« ili mjesec i godina posljednjeg službenog uzimanja uzorka za potrebe certifikacije mora biti naznačeno na način: »uzet uzorak... (mjesec i godina)«;

5. Vrsta (botanički naziv i/ili hrvatski naziv latiničnim pismom);

U slučaju × *Festulolium* bit će navedena imena vrsti unutar roda *Festuca* i *Lolium*.

6. Sorta (naznačeno najmanje latiničnim pismom);

7. Kategorija;

8. Država proizvodnje;

9. Neto ili bruto masa ili broj sjetvenih jedinica ili čistog sjemena;

10. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrstu dodatka kao i približan odnos između mase sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne mase;

11. Za certificirano sjeme druge generacije i sljedećih generacija nakon osnovnog sjemena: broj generacija nakon osnovnog sjemena;

12. Za sjeme travnih sorti koje nisu predmet ispitivanja kao krma: »Nije namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja«

13. Gdje je klijavost ponovno ispitana potrebno je staviti naznaku: »ponovno ispitano...

(mjesec i godina)« i naziv laboratorija koji je izvršio ponovno ispitivanje. Ti podaci mogu biti na službenoj naljepnici pričvršćenoj na službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju.

U skladu s postupkom iz članka 21., država članica može biti oslobođena od zahtjeva za navođenjem botaničkog imena u odnosu na pojedinačne vrste i, gdje je prikladno, na ograničeni period gdje je utvrđeno da nedostatak njegove primjene premašuje prednosti očekivane za stavljanje na tržište sjemena.

b) Za komercijalno sjeme:

1. »RH pravila i standardi« Od dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju navodi se »Pravila i standardi EU«

2. »Komercijalno sjeme (nije certificirano u pogledu sorte)«

3. Tijelo nadležno za nadzor i država ili njihova kratica;

4. Referentni (serijski) broj partije;
5. a) Mjesec i godina plombiranja mora biti naznačen na način: »plombirano... (mjesec i godina)« ili mjesec i godina posljednjeg službenog uzimanja uzorka za potrebe certifikacije mora biti naznačeno na način: »uzet uzorak... (mjesec i godina)«;
6. Vrsta (botanički naziv i/ili hrvatski naziv latiničnim pismom);
Za lupine, treba navesti da li se radi o gorkim ili slatkim lupinama.
7. Područje proizvodnje;
8. Neto ili bruto masa ili broj sjetvenih jedinica ili čistog sjemena;
9. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrstu dodataka kao i približan odnos između mase sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne mase;
10. Gdje je klijavost ponovno ispitana: »ponovno ispitano... (mjesec i godina)« i naziv laboratorija koji je izvršio ponovno ispitivanje. Ti podaci mogu biti na službenoj naljepnici pričvršćenoj na službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju.
U skladu s postupkom iz članka 21., država članica može biti oslobođena od zahtjeva za navođenjem botaničkog imena u odnosu na pojedinačne vrste i, gdje je prikladno, na ograničeni period gdje je utvrđeno da nedostatak njegove primjene premašuje prednosti očekivane za stavljanje na tržište sjemena.

c) Za mješavinu sjemena:

1. »Mješavina sjemena za... » (namjena);
2. Tijelo nadležno za plombiranje i država članica ili njihova kratica;
3. Referentni (serijski) broj partije;
3. a) Mjesec i godina plombiranja mora biti naznačena na način: »plombirano... (mjesec i godina)«;
4. Maseni postotak različitih komponenta vrsti i, gdje je prikladno, sorti; dovoljno je dati naziv mješavine ako je maseni postotak naveden na Certifikatu za kupca i službeno zabilježen;
U slučaju *× Festulolium* bit će navedena imena vrsti unutar roda *Festuca* i *Lolium*
5. Neto ili bruto masa ili broj sjetvenih jedinica ili čistog sjemena;
6. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrstu dodataka kao i približan odnos između mase sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne mase;
7. Gdje je klijavost svih komponenti ponovno ispitana: »ponovno ispitano... (mjesec i godina)« i naziv laboratorija koji je izvršio ponovno ispitivanje. Ti podaci mogu biti na službenoj naljepnici pričvršćenoj na službeni Certifikat o sjemenu na pakiranju.

II. Minimalne dimenzije

110 × 67 mm;

B. Certifikat dobavljača ili proizvođačka informacija (sitno pakiranje)

Potrebni podaci

a) Certificirano sjeme:

1. »Sitno B pakiranje«;
2. Ime i adresa dobavljača odgovornog za označavanje ili njegova identifikacijska oznaka;
3. Službeno dodijeljen serijski broj Certifikata o sjemenu na pakiranju;
4. Nadležno tijelo koje je dodijelilo serijski broj i država ili njihova kratica;
5. Referentni broj ako partiju certificiranog sjemena nije moguće identificirati pomoću službenog serijskog broja;
6. Vrsta (botanički naziv i/ili hrvatski naziv latiničnim pismom);
7. Sorta (naznačeno najmanje latiničnim pismom);

8. » Kategorija«;
9. Neto ili bruto masa ili broj sjetvenih jedinica ili čistog sjemena;
10. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrsta dodataka kao i približan odnos između mase sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne mase;
11. Za sjeme travnih sorti koje nisu predmet ispitivanja kao krma i upotreba u skladu: »Nije namijenjeno za proizvodnju krmnog bilja«;
- b) Komercijalno sjeme:
 1. »Sitno B pakiranje«;
 2. Ime i adresa dobavljača odgovornog za označavanje ili njegova identifikacijska oznaka;
 3. Službeno dodijeljen serijski broj Certifikata o sjemenu na pakiranju;
 4. Nadležno tijelo koje je dodijelilo serijski broji i država ili njihova kratica;
 5. Referentni broj ako partiju primljenog sjemena nije moguće identificirati pomoću službenog serijskog broja;
 6. Vrsta (naznačeno najmanje latiničnim pismom);
Za lupine, treba navesti da li se radi o gorkim ili slatkim lupinama.
 7. »Komercijalno sjeme«
 8. Neto ili bruto masa ili broj sjetvenih jedinica ili čistog sjemena;
 9. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrsta dodataka kao i približan odnos između mase sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne mase.
- c) Mješavine sjemena:
 1. »Sitno A pakiranje« ili »sitno B pakiranje«;
 2. Ime i adresa dobavljača odgovornog za označavanje ili njegova identifikacijska oznaka;
 3. »Sitno B pakiranje«: službeno dodijeljen serijski broj Certifikata o sjemenu na pakiranju;
 4. »Sitno B pakiranje«: Nadležno tijelo koje je dodijelilo serijski broji i država ili njihova kratica;
 5. »Sitno B pakiranje«: referentni broj ako partiju upotrijebljenog sjemena nije moguće identificirati pomoću službenog serijskog broja;
 6. »Sitno A pakiranje«: referentni broj koji omogućuje identifikaciju partije upotrijebljenog sjemena;
 7. »Sitno A pakiranje«: država ili njihova kratica;
 8. »Mješavina sjemena za... » (namjena);
 9. Neto ili bruto masa ili broj sjetvenih jedinica ili čistog sjemena;
 10. Gdje je naznačena masa, a korišteni su granulirani pesticidi, tvari za peletiranje ili drugi kruti dodaci, navesti vrsta dodataka kao i približan odnos između mase sjetvenih jedinica ili čistog sjemena i ukupne mase;
 11. Maseni postotak različitih komponenta vrsti i, gdje je prikladno, sorti;

DODATAK 5.

CERTIFIKAT O SJEMENU I DOKUMENT (CERTIFIKAT O SJEMENU UZ OTPREMNICU) U SLUČAJU KADA SJEME NIJE KONAČNO CERTIFICIRANO, A POŽETO JE U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI

A. Podaci potrebni za Certifikat o sjemenu na pakiranju

- tijelo odgovorno za službeni nadzor i država ili njihovi inicijali;
- vrsta (botanički naziv i/ili hrvatski naziv latiničnim pismom);
- sorta (naznačeno najmanje latiničnim pismom);

- kategorija;
- polje ili referentni (serijski) broj partije;
- neto ili bruto masa;
- riječi: »sjeme nije konačno certificirano«.

U skladu s postupkom iz članka 21., država članica može biti oslobođena od zahtjeva za navođenjem botaničkog imena u odnosu na pojedinačne vrste i, gdje je prikladno, na ograničeni period gdje je utvrđeno da nedostatak njegove primjene premašuje prednosti očekivane za stavljanje na tržište sjemena.

B. Boja Certifikata o sjemenu na pakiranju

Certifikat o sjemenu na pakiranju je sive boje.

C. Podaci potrebni za Certifikat o sjemenu uz otpremnicu

- tijelo koje izdaje dokument;
- vrsta (botanički naziv i/ili hrvatski naziv latiničnim pismom);
- sorta (naznačeno najmanje latiničnim pismom);
- kategorija;
- referentni broj sjemena (broj deklaracije uz otpremnicu) koje je korišteno za sjetvu i ime zemlje ili zemalja koje su certificirale to sjeme;
- polje ili referentni (serijski) broj partije;
- područje kultivirano za proizvodnju partije za koju je izdan dokument;
- količina pobranog ili požetog sjemena i broj pakiranja;
- broj generacija nakon osnovnog sjemena, u slučaju certificiranog sjemena;
- potvrda da su u potpunosti ispunjeni zahtjevi koje usjev od kojeg potječe sjeme mora zadovoljiti;
- gdje je primjenjivo, rezultati preliminarnih analiza sjemena.

DODATAK 6.

Obrazac broj 1.

(Naziv i adresa proizvođača – podnositelj prijave)

Telefon:

MB:

Datum:

**PRIJAVA
za stručni nadzor**

(Naziv i sjedište pravne ili fizičke osobe ovlaštene za provođenje stručnog nadzora)

U skladu s člankom 7. stavak 2. Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja prijavljujem sjemenski usjev _____ radi provođenja stručnog nadzora.

Odgovorna stručna osoba za proizvodnju sjemena po ovoj prijavi je

(ime i prezime, telefon i mobitel)

Sorta ili hibrid	Zasijana sj. kategorija.	Linija		Parcela			Predusjev	Datum sjetve	Uvjerjenje		Deklaracija	
		Majka	Otac	K.O.	k.č. br.	ha			Broj	Datum	Broj	Datum

M.P.

Potpis odgovorne osobe:

Obrazac broj 2

Zapisnik broj _____
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim
usjevom

Podnositelj prijave:

Adresa:

Vrsta:

Sorta:

Kategorija:

Prijavljena površina za nadzor, ha:

Parcela:

Plodored	20____	20____	20____	20____	20____

Broj partije sjemena: _____

Porijeklo – proizvođač: _____

Datum sjetve: _____

Oznaka u polju: DA – NE

Priložen certifikat o sjemenu s pakiranja: DA – NE

Minimalna prostorna izolacija: DA – NE

Sklop usjeva po m²: _____

Razvojni stadij usjeva: _____

Ujednačenost usjeva: DA – NE

Autentičnost sorte: DA – NE

Genetska čistoća u %: _____

Polijeganje u %: _____

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Prosjeck
1. ATIPICNE BILJKE:														
Zbroj														

2. DRUGE VRSTE:														
Zbroj														

3. KOROVI PROBLEMATIČNI ZA ODVAJANJE PRI DORADI (latinski naziv):														
Zbroj														

4. ZDRAVSTVENO STANJE (bolesti i štetnici – latinski naziv):														
Zbroj														

Nadzirana površina – ha: _____

Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina – ha: _____

Napomena proizvođaču: _____

Procjena prinosa, kg/ha (u zadnjem pregledu) _____

Ukupno kg _____

Usjev se priznaje: DA – NE u kategoriju: _____

Datum pregleda: _____

Potpis odgovorne osobe

Potpis nadzornika

Obrazac broj 3

Zapisnik broj _____/I
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim
usjevom stranooplodnog bilja

Podnositelj prijave:

Adresa:

Vrsta:

Hibrid:

Linija:

majka:

otac:

Prijavljena površina za nadzor, ha:

Parcela:

Plodored	20____	20____	20____	20____	20____

Broj partije sjemena: majka

otac:

Porijeklo – proizvođač: majka:

otac:

Datum sjetve: majka:

otac:

Oznaka u polju: DA – NE

Priložen Certifikat o sjeme-
nu s pakiranja: DA – NE

Minimalna prostorna izolacija: DA – NE

Ujednačenost usjeva: DA – NE

Razvojni stadij usjeva:

Autentičnost linije: DA – NE

Sklop usjeva po m²: majka:

otac:

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Prosiek
1. OČINSKE ATIPICNE BILJKE:														
Zbroj														
Ukupno u %														

2. MAJČINSKE ATIPICNE BILJKE:														
Zbroj														
Ukupno u %														

3. ZDRAVSTVENO STANJE:														
Zbroj														

Nadzirana površina – ha: _____ Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina – ha: _____

Napomena proizvođaču: _____

Datum pregleda: _____

Potpis odgovorne osobe

Potpis nadzornika

IZVJEŠĆE
o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim
usjevom _____ godine

Red. broj	DOBA- VLJAČ		SORTA, HIBRID	KATEGORIJA SJEMENA		POVRŠINA ha		PROCJENA PRINOSA kg
	Naziv	Adresa		Zasijana	Priznata	Zasijana	Priznata	

Datum, _____

Izvješće sastavio:

UVJERENJE
o priznavanju sjemenskog usjeva broj _____

1. Dobavljač registriran za proizvodnju sjemena

2. Sjedište (adresa):

3. Vrsta sjemena (naziv na hrvatskom i latinskom jeziku):

4. Sorta – hibrid – samooplodna linija:

5. Godina proizvodnje:

6. Podrijetlo proizvedenog sjemena:

a) Naziv i sjedište proizvođača sjemena:

b) Broj i datum certifikata o sjemenu uz otpremnicu:

7. Površina sjemenskog usjeva (ha):

8. Ukupni prinos naravnog sjemena u kg:

Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, broj 140/2005), zapisnika broj _____ od _____ o obavljenom stručnom nadzoru, priznaje se sjemenski usjev, kategorija _____

Mjesto i datum:

M.P.

(potpis)

Obrazac broj 6

EVIDENCIJA O IZDANIM UVJERENJIMA _____ godine

Red. broj	Naziv i sjedište dobavljača sjemena	Podaci o sjemeskom usjevu					
		Vrsta	Sorta hibrid	Kategor. sjem.		Parcela	
				Zasij.	Prizn.	Ha	Broj Naziv
1	2	3	4	5	6	7	8

Broj zapisnika	Datum zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru						
	I pregled	II pregled	III pregled	IV pregled	V pregled	VI pregled	VII pregled
9	10	11	12	13	14	15	16

Rezultati obavljenog stručnog nadzora – razlozi odbijanja						
Priznato ha	Procjena prinosa ukupno kg	Odbijeno ha	Razlozi odbijanja			
			Bolesti i štetnici	Korovi	Primjese	Ostali razlozi
17	18	19	20	21	22	23

IZDANO UVJERENJE	
Broj	Datum
24	25

Obrazac broj 7

EVIDENCIJA O ZASNOVANOJ PROIZVODNJI

Redni broj	Proizvodna površina (broj parcele)	Masa proizvedenog sjemena	Vrsta	Sorta	Posijano sjeme (Certifikat o sortnosti)	Proizvedena kategorija	Broj Uvjerenja
1	2	3	4	5	6	7	8

Obraz

EVIDENCIJA O MASI PREUZETOG SJEMENA

Redni broj	Vrsta	Sorta	Kategorija	Proizvođač ili zemlja porijekla	Naturalno sjeme	Čisto sjeme	Brojevi partija	Masa partije	Masa jednog pakiranja	Broj pakiranja	Izvješće o kakvoći	Broj dokumenta o sortnosti	Dodatne informacije
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

EVIDENCIJA UVEZENIH KOLIČINA SJEMENA

Red. broj	Vrsta	Sorta	Kategorija	Zemlja proizvodnje	Zemlja izvoza	Nadležno tijelo koje je izdalo i broj dokumenta			Količina sjemena		
						Fitosanitarni cert.	Cert. o sortnosti	Cert. o kakvoći	kg	Broj pakiranja	Teža pakiranja
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	

EVIDENCIJA O DORAĐENOM SJEMENU

Redni broj	Naziv i sjedište dobavljača sjemena	Vrsta	Sorta	Kategorija	Masa naturalnog sjemena	Masa dorađenog sjemena	Broj U
1	2	3	4	5	6	7	

POMOĆNA EVIDENCIJA (proizvođača odnosno dorađivača)

Redni broj	Naziv i sjedište dobavljača	Vrsta	Sorta	Kategorija	Broj parcele/broj uvjerenja	Brojevi dostavnica/otpremnicadatum	Masa otpremljenog/dostavljenog sjemena	Brojevi vozila	Naziv skladišta koje je osposobljeno za prijem i otpremu sjemena
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Naziv (ime) i sjedište podnositelja zahtjeva

ZAHTJEV ZA IZDAVANJE CERTIFIKATA O SJEMENU BR. _____

- Biljna vrsta _____
- Sorta _____
- Kategorija _____
- Dobavljač _____
- Broj Uvjerenja o priznavanju usjeva, Certifikat o sortnosti za sjeme iz uvoza _____
- Broj izvornog certifikata (u slučaju repakiranja) _____
- Zemlja porijekla sjemena _____

Redni broj	Broj Certifikata o sjemenu	Broj izvješća o kakvoći	Godina proizvodnje	Masa partije	Masa jednog pakiranja ili broj zrna	Broj pakiranja	Naziv preparata za dezinfekciju sjemena	Naziv i veličina frakcije	Kl

8. Vrsta certifikata na pakiranju (samoljepiva, za prošivanje, za vezanje) _____

Datum podnošenja zahtjeva

M.P.

Podnositelj zahtjeva

Naziv (ime) i sjedište podnositelja zahtjeva

**– ZAHTJEV ZA IZDAVANJE CERTIFIKATA O SJEMENU BR. _____
U SLUČAJU PONOVLJENOG PAKIRANJA, PLOMBIRANJA I OZNAČAVANJA**

1. Biljna vrsta _____
2. Sorta _____
3. Kategorija _____
4. Dobavljač _____
5. Broj Uvjerenja o priznavanju usjeva, Certifikat o sortnosti za sjeme iz uvoza _____
6. Broj izvornog certifikata (u slučaju prepakiranja) _____
7. Zemlja porijekla sjemena _____

Redni broj	Broj Certifikata o sjemenu	Broj izvješća o kakvoći	Godina proizvodnje	Masa partije	Masa jednog pakiranja ili broj zrna	Broj pakiranja	Naziv preparata za dezinfekciju sjemena	Naziv i veličina frakcije	Kl.

8. Vrsta certifikata na pakiranju (samoljepiva, za prošivanje, za vezanje) _____
- Datum podnošenja zahtjeva _____ M.P. _____ Podnositelj zahtjeva _____

EVIDENCIJA O IZDANIM CERTIFIKATIMA O SJEMENU

Redni broj	Datum	Podnositelj zahtjeva	Broj zahtjeva	Broj certifikata	Broj izvješća o kakvoći	Vrsta	Sorta hibrid	Kategorija	God. proizvodnje	Masa partije kg	Masa jednog pakiranja	Broj pakiranja	Serijski brojevi certifikata na pakiranju	Naziv i veličine frakcije	Broj uvoza o priznavanju
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

**EVIDENCIJA O SJEMENU ZA KOJE SE PODNOSI
ZAHTJEV ZA IZDAVANJE CERTIFIKATA O SJEMENU**

Redni broj	Vrsta	Sorta	Kategorija	Broj partije	Datum podnošenja zahtjeva	Napomena
1	2	3	4	5	6	7

**EVIDENCIJA POJEDINAČNO PO VRSTI I POJEDINIM
SORTI S PODACIMA O KOLIČINI ISPORUČENOG
SJEMENA U SKLADU S ČLANKOM 27. STAVA**

Vrsta: _____

Sorta ili hibrid	Količina isporučenog sjemena u kg	Primatelj sjemena (ime, prezime i adresa)	Lokacija sjetve	Zahtjev
			K.O. k. č. br.	

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA
SEKTOR INSPEKCIJSKIH POSLOVA
POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

Klasa: _____

Urbroj: _____

ZAPISNIK
o uzimanju uzorka za inspekcijske potrebe

1. Naziv i sjedište vlasnika sjemena: _____

2. Redni broj partije sjemena: _____

3. Broj certifikata o sjemenu uz otpremnicu: _____

4. Broj pakiranja: _____

5. Vrsta i oblik ambalaže: _____

6. Podaci iz certifikata uz otpremnicu

I. Osnovni podaci o sjemenu

1. _____

(biljna vrsta, narodno i latinsko ime)

2. _____

(sorta, hibrid)

3. _____

(kategorija)

4. _____

(godina proizvodnje)

5. _____

(proizvođač)

6. _____

(uvoznik)

7. _____

(broj dokumenta o sortnosti)

8. _____

(količina, kg)

9. _____

(broj pakiranja u partiji i neto masa jednog pakiranja)

10. _____

(serijski brojevi deklaracija na ambalaži)

11. _____

(naziv preparata kojim je tretirano)

12. _____

(broj sjemenki ili dimenzije frakcije)

II. Utvrđena kakvoća

1. _____

(naziv laboratorija koji je vršio ispitivanje)

2. _____

(broj i datum izvješća o kakvoći sjemena)

3. _____

(čistoća, %)

4. _____

(udio vlage, %)

5. _____

(kljavost, %)

6. _____

(energija klijanja, %)

7. _____

(masa 1000 sjemenki)

8. _____

(udio drugih biljnih vrsta, %)

9. _____

(udio korova, %)

10. _____

(broj svjedožbe o zdravstvenom stanju)

11. _____

(datum važenja deklaracije)

12. _____

(datum izdavanja deklaracije)

7. Masa pojedinačnog pakiranja: _____

8. Način zatvaranja, plombiranja i označavanja _____

(prošivanjem, lijepljenjem, vezanjem)

9. Mjesto uzimanja uzorka: _____

10. Uvjeti smještaja skladištenja: _____

(podno skladište, polica u trgovini, silos, kamion, vagon, brod, visina hrpe i sl.)

11. Podaci o otpremi: _____

(broj i datum otpremnice, tovarnog lista, broj kamiona, vagona)

12. Količina sjemena od koje je uzorak uzet: _____

13. Specifične okolnosti: _____

Uzorak je uzet na propisan način. Na uzorku obaviti ispitivanje čistoće, kljavosti, energije klijanja i zdravstvenog stanja sjemena.

Mjesto i datum: _____

VLASNIK SJEMENA

INSPEKTOR